

ВИБІР І РЕАЛІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИХ ПРІОРИТЕТІВ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ЖКГ

Ю. Л. Петрушевський

*Донецький державний університет управління,
вул. Челюскінців, 163а, м. Донецьк, Україна, 83015.*

E-mail: audit-07@inbox.ru

Отримана 14 листопада 2012, прийнята 21 грудня 2012.

Анотація. У цій статті проаналізовано мету, завдання й державні заходи інвестиційно-інноваційного розвитку й управління житлово-комунальним господарством (ЖКГ), які в максимальній мірі розкривають існуючі державні пріоритети довгострокового підвищення економічного потенціалу галузі. Автор пропонує перелік напрямків та інструментів реалізації національних інвестиційних пріоритетів розвитку ЖКГ. Серед програмних заходів, що відображають цілі державної участі в інноваційному розвитку ЖКГ, особливу увагу пропонується приділяти формуванню нормативно-правової та методичної бази такого розвитку. Організаційні заходи пропонується спрямувати на реформування економічних відносин для забезпечення ефективного використання наявних фінансових ресурсів і залучення приватних інвестицій. Запропоновано авторський інструментарій оцінки інвестиційних пріоритетів економічного розвитку, розроблено критерії ефективності фінансово-економічної діяльності підприємств ЖКГ.

Ключові слова: житлово-комунальне господарство, інвестиції, оцінка, ефективність, бюджетні Кошти, інноваційний розвиток, державно-приватне партнерство.

ВЫБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ ИНВЕСТИЦИОННО-ИННОВАЦИОННЫХ ПРИОРИТЕТОВ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ЖКХ

Ю. Л. Петрушевский

*Донецкий государственный университет управления,
ул. Челюскинцев, 163а, г. Донецк, Украина, 83015.*

E-mail: audit-07@inbox.ru

Получена 14 ноября 2012, принята 21 декабря 2012.

Аннотация. В данной статье проанализированы цель, задачи и государственные мероприятия инвестиционно-инновационного развития и управления жилищно-коммунальным хозяйством (ЖКХ), которые в максимальной степени раскрывают существующие государственные приоритеты долгосрочного повышения экономического потенциала отрасли. Автор предлагает перечень направлений и инструментов реализации национальных инвестиционных приоритетов развития ЖКХ. Среди программных мероприятий, которые отображают цели государственного участия в инновационном развитии ЖКХ, особое внимание предлагается уделять формированию нормативно-правовой и методической базы такого развития. Организационные мероприятия предлагается направить на реформирование экономических отношений для обеспечения эффективного использования имеющихся финансовых ресурсов и привлечения частных инвестиций. Предложен авторский инструментальный оценки инвестиционных приоритетов экономического развития, разработаны критерии эффективности финансово-экономической деятельности предприятий ЖКХ.

Ключевые слова: жилищно-коммунальное хозяйство, инвестиции, оценка, эффективность, бюджетные средства, инновационное развитие, государственно-частное партнерство.

SELECTION AND IMPLEMENTATION OF INVESTMENT AND INNOVATION PRIORITIES OF ECONOMIC DEVELOPMENT UTILITIES

Yuri Petrushevskiy

Donetsk State University of Management,
163a, Cheluskintsev Str., Donetsk, Ukraine, 83015.
E-mail: audit-07@inbox.ru

Received 14 November 2012, accepted 21 December 2012.

Abstract. In this article the aim, objectives and national activities of investment and innovation development and management of housing and communal services (HCS), which are open to the maximum extent the existing state of long-term capacity building priorities for the region. The author offers a list of directions and tools for implementing national investment priorities for public utilities. Of program activities, which represent targets of state involvement in the innovative development of housing, are encouraged to pay special attention to the formation of the legal and procedural framework for such development. Institutional arrangements are invited to send the reform of economic relations in order to ensure effective use of available financial resources and attract private investment. The author's assessment tool investment priorities of economic development, developed criteria for efficiency of financial and economic activities of the municipal utilities.

Keywords: housing and communal services, investments, estimation, efficiency, budgetary facilities, innovative development, state-private partnership.

Постановка проблеми

На сьогодні актуальною науковою проблемою є розробка методів системного дослідження процесів розвитку економіки. Важливе місце відводиться питанням оцінки ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності галузей економіки. Активізація інвестиційно-інноваційної діяльності може стати базою стабільного розвитку вітчизняної галузі житлово-комунального господарства, допоможе у використанні переваг, які надають сучасні технології, і захистить від негативних процесів та явищ в економіці.

Питанням перетворення житлово-комунального господарства, особливостям моделей реформування, підвищення ефективності роботи, аналізу стану реформування галузі присвячені праці багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів [1, 2, 3, 6, 10]. Водночас, проблемі розробки методичного інструментарію оцінки ефективності моніторингу фінансово-економічної діяльності підприємств ЖКГ, на жаль, не приділено достатньої уваги з боку науковців України та країн СНД. Це пов'язано з низкою причин: з одного боку, така ситуація зумовлена існуванням різних базових підходів до

визначення ефективності, що ускладнює розуміння суті цієї категорії. З іншого боку, серед науковців поки що відсутня одна думка щодо можливості оцінки (розробки методики) ефективності фінансово-економічного контролю.

Мета роботи

Метою статті є обґрунтування ефективного механізму вибору і реалізації інвестиційно-інноваційних пріоритетів економічного розвитку житлово-комунальної галузі.

Основна частина

Вивчення процесів, що характеризують інвестиційно-інноваційні тенденції, які проявляються у вітчизняній галузі ЖКГ, необхідно для системного аналізу цього виду діяльності. При розгляді інвестиційно-інноваційної діяльності в ЖКГ як цілісної системи до неї прийнято включати такі компоненти, як наука, технологія й економіка. Розглянемо послідовно кожний з компонентів стосовно до об'єкта досліджень.

Існуюче положення характеризується тим, що проблематика досить широка й охоплює

юридичні, економічні, технічні, екологічні, соціальні й інші питання. При цьому відсутня координація й основна лінія проведення наукових розробок. Вони є епізодичними, проведеними на замовлення адміністрацій міст й Міністерства регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ, великих будівельних фірм або інших суб'єктів ринку нерухомості. Не створено єдиного інформаційного центру, який би акумулював результати досліджень і сприяв би їхньому впровадженню, а крім того, спрощував пошук замовником виконавців.

Технологія як компонент інноваційної діяльності розпадається на дві складові: технологія як об'єкт інновацій і технологія самого інноваційного процесу [3]. У першому випадку мова йде про вдосконалення способів і методів виконання робіт, надання послуг, управління організацією й т. п. У другому – як правило, розглядається шлях від фундаментально-теоретичних досліджень до технологічного освоєння масштабного виробництва, включаючи такі етапи, як прикладні науково-дослідницькі, проектно-технологічні, дослідно-конструкторські роботи й ін.

У наш час у житлово-комунальному господарстві України використання нових технологій тільки починає поширюватися. Однак залишається безліч невирішених технологічних проблем, пов'язаних, у першу чергу, з відсутністю необхідних методик оцінки ефективності фінансування галузі. Це питання, у свою чергу, має безпосереднє відношення до економіки.

Аналіз стану вітчизняної галузі ЖКГ показав стійкі тенденції накопичення негативних результатів господарської діяльності підприємств (рис. 1).

Збиткова діяльність підприємств галузі з одночасним зростанням витрат виробництва значною мірою спричинена недостатністю коштів на оновлення інфраструктури. В результаті споживачі фактично постійно сплачують все більшу ціну за послуги все нижчої якості, об'єкти ЖКГ опиняються у ще гіршому стані, витрати на їхню експлуатацію неухильно зростають і знову переносяться на споживачів і т. д. [1]. Постає питання обґрунтування вибору й реалізації інвестицій у галузь, схем їхнього залучення та повернення, забезпеченості ефективним управлінням.

Існуюча нормативно-правова база галузі (особливо акти органів місцевого самоврядування) не містить законодавчого закріплення власне механізмів фінансового та управлінського забезпечення розвитку, зокрема відсутній методичний інструментарій оцінки ефективності фінансово-економічної діяльності підприємств ЖКГ, що не сприяє надходженню інвестицій.

Головною метою державної участі в інноваційному розвитку й управлінні ЖКГ є комплексне рішення проблеми переходу до стійкого функціонування й розвитку житлово-комунальної сфери, що забезпечує доступність житла для громадян, безпечні й комфортні умови проживання в ньому.

Основними завданнями державної участі в інноваційному розвитку ЖКГ є [10]:

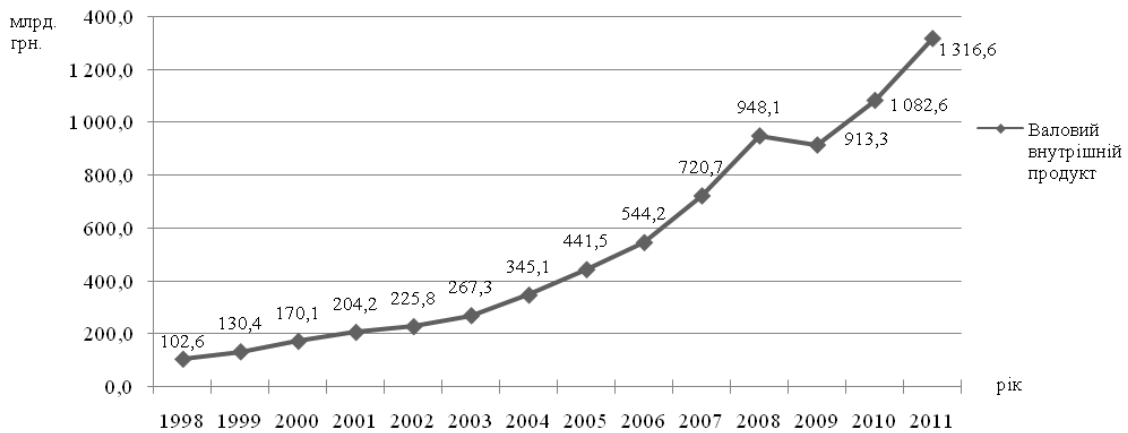
- створення умов для розвитку житлово-комунального сектора економіки й підвищення рівня забезпеченості населення житлом шляхом збільшення обсягів житлового будівництва й розвитку фінансово-кредитних інститутів ринку житла;
- створення умов для приведення житлового фонду й комунальної інфраструктури у відповідність зі стандартами якості, що забезпечують комфортні умови проживання;
- забезпечення доступності житла й житлово-комунальних послуг відповідно до платоспроможного попиту громадян і стандартів забезпечення житловими приміщеннями.

Рішення цих завдань державної участі в інноваційному розвитку й управлінні ЖКГ має бути забезпечено шляхом реалізації комплексу нормативно-правових, організаційних і фінансових заходів за такими основними напрямками:

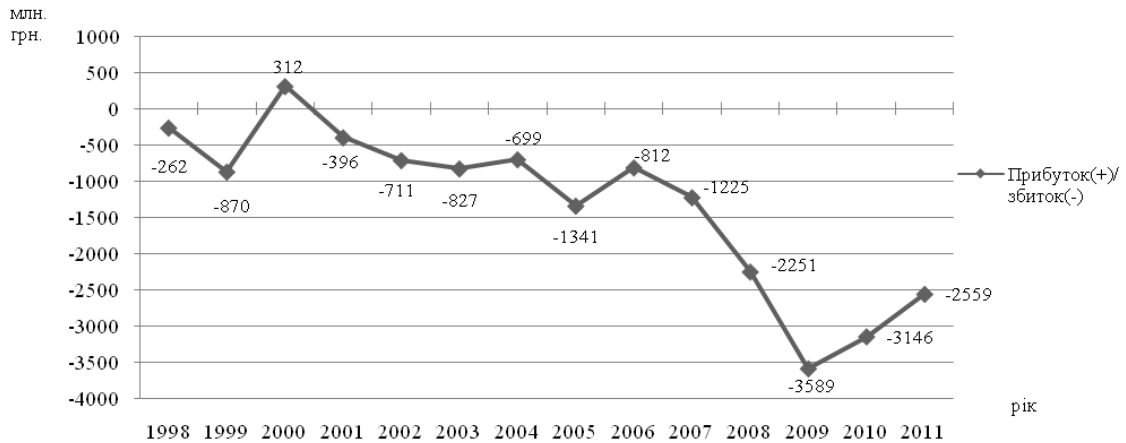
- розвиток житлового будівництва;
- удосконалення житлово-комунального комплексу міст;
- розвиток іпотечного житлового кредитування населення й ринку житла;
- виконання державних зобов'язань по забезпеченню житлом категорій громадян, встановлених законодавством, і нормативне правове забезпечення організації надання громадянам житлових приміщень соціального використання.

Для реалізації цілей державної участі в інвестиційно-інноваційному розвитку й управлінні

Динаміка ВВП України

Динаміка фінансових результатів підприємств ЖКГ

Видатки Зведеного та місцевих бюджетів України на ЖКГ

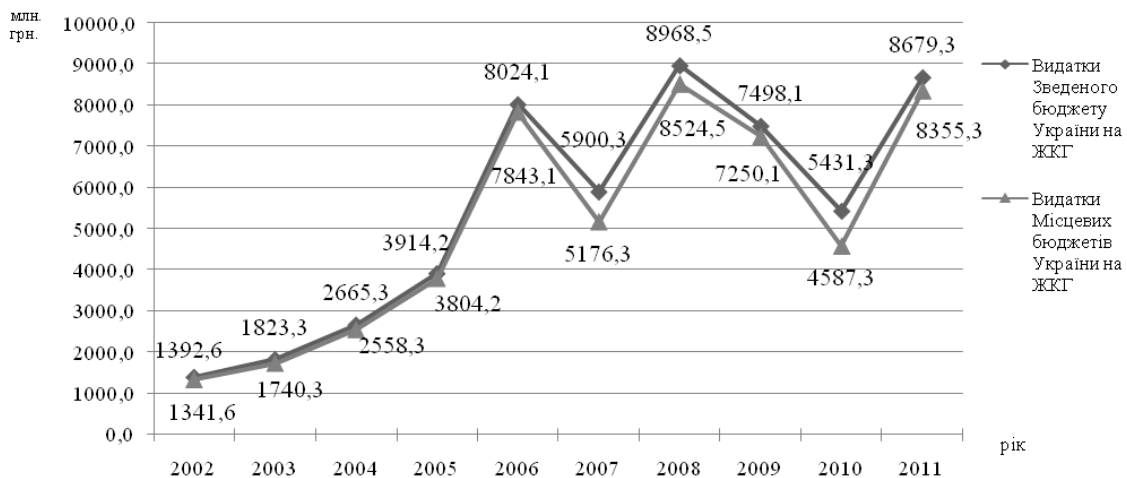

Рисунок 1. Динаміка фінансових результатів діяльності підприємств ЖКГ на фоні зміни показника ВВП та видатків бюджету у 1998–2011 рр. [4, 5, 7, 8, 9].

ЖКГ із погляду вдосконалення житлового будівництва необхідно забезпечити:

- формування системи територіального планування, створення умов для розробки правил землекористування й забудови, містобудівної документації для житлового будівництва;
- розвиток конкуренції й зниження адміністративних бар'єрів на ринку житлового будівництва, створення ефективних механізмів боротьби з високим рівнем монополізації й адміністративного протекціонізму на ринку, впровадження прозорих конкурентних процедур надання земельних ділянок для житлового будівництва;
- розвиток кредитування забудовників на цілі житлового будівництва;
- забезпечення земельних ділянок житлово-комунальною інфраструктурою з метою житлового будівництва, створення умов для залучення кредитних коштів і приватних інвестицій для цих цілей;
- модернізацію й відновлення устаткування, підвищення ефективності технологій будівництва й виробництва будівельних матеріалів;
- комплексну забудову територій, реконструкцію й відновлення кварталів забудови;
- створення єдиної системи державного обліку об'єктів нерухомості.

Для реалізації цілей державної участі в інноваційному розвитку й управлінні ЖКГ з погляду вдосконалення житлово-комунального господарства необхідно забезпечити:

- створення умов для розвитку конкурентного бізнесу в сфері управління житловим фондом і комунальним комплексом;
- розробку механізму взаємодії власників житла і їхніх об'єднань, органів місцевого самоврядування, держави з питань управління багатоквартирними будинками;
- розвиток фінансових інструментів і інститутів з метою залучення інвестицій для модернізації житлово-комунального комплексу;
- удосконалення процедур тарифного регулювання в комунальному комплексі;
- фінансове оздоровлення організацій комунального комплексу;
- створення умов для залучення коштів приватних інвесторів для модернізації й розвит-

ку об'єктів комунальної інфраструктури, державну фінансову підтримку процесів модернізації й розвитку комунальної інфраструктури, у тому числі з метою мінімізації ризиків приватних інвесторів; розвиток приладового обліку в сфері надання комунальних послуг і оплати послуг за показниками приладів обліку;

- припинення надання дотацій підприємствам житлово-комунального комплексу й перехресного субсидування різних споживачів комунальних послуг;
- удосконалення системи надання субсидій на оплату житлового приміщення й комунальних послуг, перерахування бюджетних коштів на надання субсидій на оплату житлового приміщення й комунальних послуг громадянам – одержувачам зазначених субсидій.

Для реалізації цілей державної участі в інноваційному розвитку й управлінні ЖКГ із погляду вдосконалення іпотечного житлового кредитування населення й ринку житла необхідно:

- забезпечити правові умови для розвитку іпотечного житлового кредитування й інших інститутів житлового фінансування населення;
- створити уніфіковану систему рефінансування іпотечних житлових кредитів і забезпечити розвиток ринку іпотечних цінних паперів;
- удосконалювати систему державної реєстрації прав на нерухоме майно й угод з ним;
- робити бюджетне сприяння підвищенню рівня доступності житла й іпотечних житлових кредитів для населення;
- розвивати нові ринкові інститути й механізми, що формують інфраструктуру іпотечного житлового кредитування й ринку житла (страхування іпотечних житлових кредитів, бюро кредитних історій, небанківські кредитні організації, що здійснюють кредитні операції по наданню іпотечних кредитів на придбання житла та інші);
- удосконалювати систему захисту прав громадян – набувачів житла й громадян, що беруть участь у фінансуванні житлового будівництва.

Серед програмних заходів, що відображають цілі державної участі в інноваційному розвитку й управлінні ЖКГ, найбільш важливими є:

- розробка проектів нормативно-правових актів та інших документів з реалізації Житлового Кодексу в частині управління багатоквартирними будинками, установлення вимог до утримування спільного майна багатоквартирних будинків, вимог до житлових приміщень;
- створення нормативно-правової бази по регулюванню питань, пов'язаних з адміністративною відповідальністю власників приміщень за утриманням індивідуальних будинків і спільного майна багатоквартирних будинків;
- формування нормативно-правової й методичної бази для фінансування модернізації й капітального ремонту об'єктів інфраструктури ЖКГ [2]. Організація регулювання обліку споживання й оплати комунальних ресурсів в індивідуальних і багатоквартирних будинках при наявності колективних і/або індивідуальних приладів обліку, організація ефективного тарифного регулювання організацій комунального комплексу, визначення особливостей обороту муніципального майна в комунальній сфері, фінансування інвестиційних програм розвитку комунальної інфраструктури, укладання концесійних угод у комунальному секторі.

Організаційні заходи при реалізації цілей державної участі в інноваційному розвитку й управлінні ЖКГ будуть спрямовані на реформування економічних відносин у житлово-комунальній галузі з метою забезпечення ефективного використання наявних фінансових ресурсів, а також на залучення приватних інвестицій. Основна частина програмних заходів при реалізації цілей державної участі в інноваційному розвитку й управлінні ЖКГ повинна бути реалізована на регіональному й територіальному рівнях при організаційному, методичному й технічному сприянні на державному рівні [10].

Для вдосконалення процедур тарифного регулювання в ЖКГ повинна бути створена система індикативного моніторингу реалізації виробничих і інвестиційних програм установами ЖКГ міст.

Організаційні заходи не повинні вимагати виділення додаткових бюджетних коштів. Програмні заходи в рамках реалізації цілей держав-

ної участі в інноваційному розвитку й управлінні ЖКГ, пов'язані з фінансуванням за рахунок бюджетних коштів, повинні бути в обов'язковому порядку спрямовані на подолання наслідків недофінансування житлово-комунального комплексу, забезпечення державної фінансової підтримки процесів модернізації об'єктів житлово-комунального комплексу, а також на залучення коштів приватних інвесторів [2]. Це дозволить забезпечити комунальною інфраструктурою новоспоруджений житловий фонд, підвищити якість надаваних комунальних послуг.

Кошти бюджету для реалізації проектів будуть виділятися на умовах співфінансування, тобто реалізація проектів буде здійснюватися за рахунок державного бюджету, місцевих бюджетів і приватних інвесторів.

При наданні коштів державного бюджету для співфінансування проектів модернізації об'єктів комунальної інфраструктури в рамках реалізації цілей державної участі в інноваційному розвитку й управлінні ЖКГ особлива увага повинна бути приділена залученню коштів приватних інвесторів на реалізацію зазначених проектів. Із цією метою повинна бути розроблена методична база оцінки інвестиційних проектів у комунальній сфері і їхній реалізації на принципах державно-приватного партнерства.

З метою завершення реформування системи фінансування житлово-комунальних послуг і для реалізації цілей державної участі в інноваційному розвитку й управлінні ЖКГ необхідно забезпечити припинення надання дотацій організаціям комунального комплексу й перехресного субсидування різних споживачів комунальних послуг, а також перерахування субсидій на оплату житлового приміщення й комунальних послуг на персоналізовані рахунки громадян – одержувачів житлових субсидій. Ці заходи підвищать відповідальність житлових і комунальних підприємств перед громадянами.

З метою забезпечення прозорості процедур державної фінансової підтримки необхідно здійснити поступову відмову від виділення бюджетних коштів на підготовку до роботи в зимових умовах і перехід до використання для цих цілей кредитних ресурсів.

Наступним кроком нашого дослідження є розробка методичної бази оцінки ефективності

фінансово-економічної діяльності підприємств комунальної сфери.

Ефективність фінансово-економічної діяльності підприємств ЖКГ є множиною взаємопов'язаних показників, які розраховуються за документами бухгалтерської та внутрішньої звітності. На нашу думку, оцінка ефективності – це визначення адекватності досягнутих під час проведеного дослідження результатів до поставленої мети, відповідність потребам суспільства, ступінь наближення результату до мети з одночасним урахуванням виробничих витрат (інституційного середовища, матеріальних і грошових коштів, часу, трудових ресурсів тощо).

Ефективність визначається такими основними показниками: витрати (В); обсяг виявлених незаконних витрат, коштів нецільового використання, недостач, безпідставного списання й привласнення готівки, цінних паперів, товарно-матеріальних цінностей, а також сум недонарахованих податків та зборів (Во); обсяг відшкодованих незаконних витрат: обсяг повернутих до бюджету коштів нецільового, незаконного витрачання, донарахованих платежів, штрафних санкцій, відшкодованих нестач, розтрат, крадіжок (Пп); обсяг додаткових коштів, одержаних у результаті покращення об'єкта дослідження (Пд); час, витрачений на аналіз ефективності діяльності (t_1); час, витрачений на збір інформації (t_2); час, витрачений на опрацювання та аналіз інформації (t_3); час, витрачений на прийняття рішення за наслідками дослідження (t_4); час, витрачений на реалізацію результатів аналізу ефективності (t_5); рівень відшкодування незаконних витрат (Рн); рентабельність аналізу ефективності (Р); продуктивність праці робітників, зайнятих у фінансово-економічній діяльності підприємств (Пр); фондоддача основних фондів (Фо) тощо.

Системну ефективність фінансово-економічної діяльності підприємств ЖКГ можна визначити за формулою:

$$E = \min t_1 B \min t_2 B \min t_3 B \min t_4 B \min t_5 \\ \max Vo B \max Пп B \max Пд B \min B \max Рн (1) \\ \max Р B \max Пр B \max \Phi_o,$$

де Е – системна ефективність фінансово-економічної діяльності підприємств ЖКГ. Ефективність фінансово-економічної діяльності підприємств вимірюється за певними критеріями. Критерії ефективності відрізня-

ються від показників, які лише визначають кількісні параметри того чи іншого процесу, явища, тим, що вони (критерії) є ознаками, межами, сторонами прояву управління, за допомогою яких можна визначити рівень і якість управління, його відповідність потребам та інтересам суспільства. Критерії повинні не тільки адекватно відображати ступінь досягнення стратегічної мети діяльності підприємства, що аналізується, а ще й бути вимірюваними. Тільки при наявності системи критеріїв оцінки можна говорити про ефективну діяльність підприємств ЖКГ.

На підставі вищезазначених показників пропонуємо такі критерії ефективності фінансово-економічної діяльності підприємств ЖКГ:

- критерій ефективності виявлення неефективних витрат (характеризує збільшення або зменшення виявлених неефективних витрат на одну гривню, витрачену на проведення дослідження):

$$K_c = AV_b / B_m, \quad (2)$$

де AV_b – змінення обсягу виявлених незаконних витрат, нестач, недонарахованих податків та штрафних санкцій ($AV_b > 0$ – збільшення, $AV_b < 0$ – зменшення незаконних витрат); B_m – середні витрати;

- критерій ефективності відшкодування незаконних витрат (характеризує збільшення або зменшення відшкодованих незаконних витрат на одиницю витрат):

$$K_2 = AV_n / B_m, \quad (3)$$

де AV_n – змінення обсягу відшкодованих незаконних витрат, нестач, донарахованих податків та штрафних санкцій, а також повернутих коштів на рахунки підприємств та до бюджету ($AV_n > 0$ – збільшення, $AV_n < 0$ – зменшення відшкодування незаконних витрат);

- критерій невідшкодованості недозволених (нецільових) витрат:

$$K_3 = (AV_b - AV_n) / B_m; K_3 = K_c - K_2, \quad (4)$$

- критерій ефективності праці суб'єкта:

$$K_4 = AP_c / B_m, \quad (5)$$

де AP_c – змінення продуктивності праці працівників суб'єкта ЖКГ на одиницю витрат ($AP_c > 0$ – збільшення, $AP_c < 0$ – зменшення продуктивності праці);

– критерій ефективності праці об'єкта моніторингу:

$$K_5 = \Delta\Pi_0 / B_m, \quad (6)$$

де $\Delta\Pi_0$ – змінення продуктивності праці працівників на одиницю витрат ($\Delta\Pi_0 > 0$ – збільшення, $\Delta\Pi_0 < 0$ – зменшення продуктивності праці);

– критерій збільшення додаткових надходжень об'єкта моніторингу:

$$K_6 = \Delta V_d / B_m, \quad (7)$$

де ΔV_d – збільшення додаткових надходжень, одержаних в результаті покращення діяльності внаслідок реалізації заходів щодо покращення діяльності об'єкта ЖКГ ($\Delta V_d > 0$ – збільшення, $\Delta V_d < 0$ – зменшення додаткових надходжень);

– інтегральний показник ефективності фінансово-економічної діяльності підприємств ЖКГ:

$$K = \frac{K_2 + K_3 + K_4 + K_5 + K_6}{5}. \quad (8)$$

За наведеними вище критеріями можна дати узагальнювальну оцінку внутрішній організації та функціонування системи моніторингу діяльності підприємств в галузі ЖКГ, зокрема об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ). Таке поєднання критеріїв дає можливість оцінити діяльність ОСББ, закінчуючи стадією реалізації управлінського рішення щодо діяльності.

Ефективність оцінювання фінансово-економічної діяльності підприємств в значній мірі

залежить від розробки та практичної реалізації різних видів забезпечення: ресурсного, технічного, інформаційного, інтелектуального, алгоритмічного, програмного, науково-методологічного, правового тощо.

Висновки

Підводячи підсумки проведеного дослідження, можна сказати, що саме в галузі ЖКГ зберігається потенціал для зниження витрат на виробництво послуг. У разі успіху реформ:

- за рахунок інвестицій приватного сектора швидше і якісніше відбудеться модернізація і застосування нових технологій на підприємствах міської інженерної інфраструктури;
- активніше працюватиме ринок цінних паперів;
- відбудеться збільшення числа робочих місць і, отже, зменшення безробіття і зняття соціальної напруженості;
- зменшиться кредиторська заборгованість підприємств ЖКГ;
- збільшаться бюджетні надходження до всіх рівнів бюджету.
- зменшиться частка бюджету у фінансуванні ЖКГ та зекономлені кошти можна буде спрямувати в інші галузі господарства.

Необхідно прискорити темпи приватизації підприємств ЖКГ. У число першочергових завдань входять: часткова децентралізація теплопостачання; ремонт значних ділянок водопроводу; оптимізація режиму освітлення вулиць.

Література

1. Білянський, О. М. Організаційно-фінансовий механізм розвитку житлово-комунального господарства [Текст] : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.10.01 «Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка» / О. М. Білянський. – Харків, 2006. – 24 с.
2. Димченко, О. В. Формування бюджету за програмно-цільовим методом як крок до підвищення ефективності функціонування підприємств ЖКГ [Текст] / О. В. Димченко // Економічні науки. Серія «Регіональна економіка» : Збірник наукових праць. Випуск 5 (17). Ч. 1 / Луцький національний технічний університет ; Редкол.: відп. ред. д.е.н., професор З. В. Герасимчук. – Луцьк, 2008. – Режим доступу : <http://>

References

1. Bilyansky, O. M. Organizational and financial mechanism of Housing: abstract. dis. for a science. degree candidate. econ. sciences specials. 08.10.01 «Distribution of productive forces and regional economy». Kharkov, 2006. 24 p. (in Ukrainian)
2. Dymchenko, O. V. Strategic planning for software-based methods as a step to enhance the functioning utilities. In: *Economics. Series "Regional economics": Edited Volume. Issue 5 (17). Part 1. Edited by Z. V. Gerasyanchuk*. Lutsk, 2008. Accessed at: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/en_re/2008_5_1/zbirnik_RE_1_312.pdf. (in Ukrainian)
3. Kwon, G. M.; Ahmetzyanova, R. R. Some aspects of financing of innovative – investment activities utilities. In: *Innovation and investment*, 2011, Number 42 (249), p. 37–41. (in Russian)

- www.nbuuv.gov.ua/portal/soc_gum/en_re/2008_5_1/zbirnuk_RE_1_312.pdf.
3. Квон, Г. М. Некоторые аспекты финансирования инновационно-инвестиционной деятельности в ЖКХ [Текст] / Г. М. Квон, Р. Р. Ахметзянова // *Инновации и инвестиции*. – 2011. – № 42 (249). – С. 37–41.
 4. Показники стану й росту економіки [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Державного комітету статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
 5. Офіційний сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Фінансово-економічні показники підприємств ЖКГ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minregion.gov.ua>.
 6. Савин, К. Н. Инструментарий и процессы технологического перевооружения жилищно-коммунального хозяйства [Електронний ресурс] / К. Н. Савин // *Современные проблемы науки и образования* : Электронный научный журнал. – 2011. – № 4. – С. 1–8. – Режим доступу : <http://www.science-education.ru/pdf/2011/4/58.pdf>.
 7. Статистичний збірник «Україна-2009» [Текст] / [відп. за вип. О. Е. Остапчук]. – К. : Держаналітінформ, 2010. – 27 с.
 8. Статистичний збірник «Україна у цифрах» за 2010 рік [Текст] / [за ред. О. Г. Осауленка]. – К. : Державний комітет статистики України, 2011. – 252 с.
 9. Статистичний щорічник України за 2011 рік [Текст] / [за ред. О. Г. Осауленка]. – К. : Державний комітет статистики України, 2012. – 559 с.
 10. Фатиев, М. Д. Инновационное развитие жилищно-коммунального хозяйства города [Текст] : монография / М. Д. Фатиев. – М. : Издательство «Палеотип», 2006. – 140 с. – ISBN 966-7056-81-3.
 4. Official site of the State Statistics Committee of Ukraine and indicators of economic growth. Accessed at: <http://www.ukrstat.gov.ua>. (in Ukrainian)
 5. The official website of the Ministry of Regional Development, Construction and Housing and Communal Services of Ukraine Financial and economic indicators utilities. Accessed at: <http://minregion.gov.ua>. (in Ukrainian)
 6. Savin, K. N. Tools and processes of technological upgrading Housing. In: *Modern problems of science and education*, 2011, Number 4, p. 1–8. Accessed at: <http://www.science-education.ru/pdf/2011/4/58.pdf>. (in Russian)
 7. Statistical Yearbook «Ukraine-2009». Edited by O. E. Ostapchuk. Kyiv: Derzhanalitinform, 2010. 27 p. (in Ukrainian)
 8. Statistical Yearbook «Ukraine in Numbers» in 2010. Edited by O. H. Osaulenko. Kyiv: State Statistics Committee of Ukraine, 2011. 252 p. (in Ukrainian)
 9. Statistical Yearbook of Ukraine for 2011. Edited by O. H. Osaulenko. Kyiv: State Statistics Committee of Ukraine, 2012. 559 p. (in Ukrainian)
 10. Fatiyev, M. D. Innovative development of housing and communal services of the city. Monograph. Moscow: Publishing House «Paleotypes», 2006. 140 p. ISBN 966-7056-81-3. (in Russian)

Петрушевський Юрій Люціанович – кандидат економічних наук, доцент, член-кореспондент Академії економічних наук України, професор кафедри обліку і аудиту Донецького державного університету управління. Наукові інтереси: фінансовий облік, управлінський облік, стратегічний управлінський облік, аудит, державне регулювання реформування і розвитку ЖКГ.

Петрушевский Юрий Люцианович – к.э.н., доцент, член-корреспондент Академии экономических наук Украины, профессор кафедры учета и аудита Донецкого государственного университета управления. Научные интересы: финансовый учёт; управленческий учёт, стратегический управленческий учёт, аудит, государственное регулирование реформирования и развития ЖКХ.

Yuri Petrushevsky – Ph.D. in Economics, Associate Professor; corresponding member of Academy of economic sciences of Ukraine, the professor, Accounting and Auditing Department, Donetsk State University of Management. Scientific interests: financial account, administrative account, strategic administrative account, audit, government control of reformation and development of HCS.

